

ПІДСУМКИ СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ БЕРШАДСЬКОГО РАЙОНУ В 2015 РОЦІ

В 2015 році зусилля органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, керівників територіальних органів міністерств та відомств були направлені на виконання завдань і пріоритетів, визначених Програмою соціально-економічного та культурного розвитку району на 2015 рік та Стратегією розвитку району до 2020 року.

Промисловими підприємствами району в звітному році реалізовано товарної продукції на суму 221,0 млн. грн. у відпускних цінах. На одну особу реалізовано промислової продукції на суму — 3639,0 гривень.

Підприємствами основного кола від господарської діяльності одержано майже 14,0 млн. грн. прибутку до оподаткування, що в 2,1 рази менше відповідного періоду 2014 року.

В рослинництві, валовий збір зернових склав майже 239 тис. тонн, що на 55,8 тис. тонн менше проти 2014 року. Середня урожайність склала 44,4 ц/га.

Соняшника зібрано 36,4 тис. тонн, цукрових буряків майже 40 тис. тонн.

Забезпечено підготовку ґрунту на зяб на площі 61 тис. га, в тому числі глибока оранка — 1,5 тис. га.

Озимих культур під урожай 2016 року посіяно 28,3 тис.га, з них на зерно майже 24 тис.га та озимого ріпаку - 4,5 тис.га.

В галузі тваринництва вироблено 10,9 тис. тонн м'яса та 10,2 тис. тонн молока. Продуктивність молочного стада склала 5382 кг молока на одну корову, що на 169 кг або 3,2% більше показника 2014 року. Середньодобові привіси по ВРХ склали 621 г, по свинях — 454 г, що більше попереднього року відповідно на 25 та 32 грами.

ЗЕМЕЛЬНІ ПИТАННЯ

На території району з власниками земельних ділянок (паїв) укладено 25 тисяч 808 договорів оренди, 3527 паїв обробляється громадянами самостійно, 2851 людина не визначилась як розпорядитись своїм паєм, а також невитребуваними рахуються 251 пай, які використовуються

сільськогосподарськими підприємствами на умовах оренди, з орендною платою 4% від нормативно грошової оцінки.

Орендну плату за користування земельними ділянками (паями) в розмірі 60 мільйонів гривень виплачено повністю.

По землях запасу нараховано орендної плати на суму 1,4 млн. грн., що на 285,0 тисяч гривень більше 2014 року. Середній розмір орендної становить 816 гривень за гектар.

По орних землях резервного фонду орендна плата збільшилась на 1,7 млн. грн. і склала 5,4 млн. грн. Середній розмір орендної плати по укладених договорах становить 1045 гривень за гектар. Орендну плату нараховано та виплачено в повному обсязі.

На протязі 2015 року укладено 43 договори оренди на земельні ділянки державної власності сільськогосподарського призначення загальною площею 431 гектар. Додатково до бюджетів усіх рівнів плануються надходження в сумі 204 тисячі гривень.

Із ненаданих земель запасу та земель резервного фонду на території району зарезервовано 42 масиви на площі 337 гектарів для забезпечення земельними ділянками учасників антитерористичної операції.

На клопотання Віноблагролісу щодо виділення земельних ділянок під заліснення підготовлено та погоджено викопіювання земельних ділянок сільськогосподарського призначення на загальну площу 208 га. Із них Головним управлінням підготовлено накази щодо відведення земельних ділянок площею 177 га.

Інвестиційна діяльність

Райдержадміністрацією постійно проводиться робота по залученню **інвестицій** в економіку району.

Сформовано інвестиційний альбом району, в якому потенційні інвестори знайдуть інформацію про інвестиційну привабливість галузей економіки району, інвестиційні пропозиції підприємств району, вільні виробничі площі, будівлі, приміщення та земельні ділянки, які можуть бути реалізовані або надані в оренду.

Відповідна інформація розміщена та постійно поновлюється на веб-сайті райдержадміністрації — створено окремий банер «Інвестиційні пропозиції Бершадщини». Аналогічна інформація надається для розміщення на веб-сайті облдержадміністрації та в

Каталозі інвестиційних пропозицій Вінницької області. В разі звернення необхідна інформація надається потенційним інвесторам.

Делегація району у складі представників бізнес структур та представників влади прийняла участь у 3 Міжнародному інвестиційному форумі «Вінниччина – бізнес в центрі України», під час якого було презентовано інвестиційну привабливість району, шляхом виготовлення презентаційних матеріалів, які були включені до пакету роздаткових матеріалів.

Підприємствами та організаціями району за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 127 млн. грн. капітальних інвестицій. На одного жителя району припадає 2094 гривні.

Проводиться постійний моніторинг та супровід проектів, що реалізуються на території району.

У третьому кварталі СТОВ «Лан» села Маньківка переведено сушарку з газу на альтернативний вид палива - соломі. Вартість проекту 2,0 млн. грн. Економія природнього газу складає 28 тис.м.куб.

У жовтні ПП «Явір-Агросервіс» с.Поташня завершено будівництво зернозберігаючого приміщення. Проектна потужність об'єкта 5,0 тис. тонн. одноразового зберігання. Кошторисна вартість об'єкта – 2,2 млн. грн.

На території району продовжується будівництво 3-х магазинів, вартістю 4,0 млн. грн., де буде створено 25 нових робочих місць. Орієнтовний термін введення в експлуатацію — друга половина 2016 року, перша половина 2017 року.

Громади району постійно приймають участь в різноманітних конкурсах, міжнародних грантових програмах. З боку місцевих органів влади здійснюється активна підтримка, консультування, співфінансування.

5 територіальних громад району подавали проектні пропозиції для участі в дванадцятому обласному конкурсі проектів розвитку територіальних громад у 2015 році.

Вибороли право на залучення додаткових коштів з обласного бюджету Красносільська, Устянська, Ставківська та Серединська сільські ради.

Відповідно до проекту в Красносільському сільському будинку

культури встановлено 26 енергозберігаючих пластикових вікон, 13 екологічних довгохвильових інфрачервоних обігрівачів, 3 дверей, систему відведення атмосферних опадів, замінено підлогу в бібліотеці.

В Устянській, Ставківській та Серединській школах на енергоощадні замінено 69 вікон відповідно 26, 12 та 31.

На реалізацію проектів витрачено 635,0 тис.грн., в т.ч. з обласного бюджету залучено - 215,0 тис. грн., з районного бюджету – 115,0 тис.грн., з місцевих бюджетів сільських рад - 187,0 тис.грн., організації-партнери – 118,0 тис.грн.

Поряд з обласним конкурсом ряд громад подавали заявки на участь у конкурсах, оголошених Фондом «Монсанта», Посольством Німеччини та інших.

Очікуємо рішення конкурсної комісії по проекту “Відродження сільського туризму в регіоні Унгени-Бершадь - спільне рішення для розвитку сільської місцевості”, що поданий Бершадською районною радою спільно із партнерами — Унгенською районною радою (Республіка Молдова) на конкурс по Програмі територіального співробітництва країн Східного партнерства «Україна-Молдова». Вартість проекту 167,9 тис. євро, в тому числі: 150,7 тис. євро — з бюджету конкурсу, 11,1 тис. євро — співфінансування з молдавської сторони, 6,1 тис. євро — співфінансування з бюджету району.

Постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2015 року № 573 “Деякі питання використання у 2015 році державних капітальних видатків” району було виділено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі **6 млн. 321,6** тис.грн.

Субвенцію було спрямовано на:

- капітальний ремонт дорожнього полотна по вул. Миколаєнка,
- встановлення модульних котелень в загальноосвітніх школах сіл П'ятківка та Устя.
- здійснення капітального ремонту покрівлі і приміщення ДНЗ № 3 “Малятко” та котельні і покрівлі ДНЗ “Сонечко” ясла-садок” в м. Бершадь.

- побудовано артезіанську свердловину в м.Бершадь для водопостачання комунального підприємства “Бершадьринок” та жителів навколишніх вулиць.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2015 року № 766-р району виділено **756,5 тис.грн.** на реалізацію проектів за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку.

Це будівництво артезіанської свердловини в с. Флорино (408,0 тис.грн.) та реконструкція водогону по вул. Будкевича в м. Бершадь (348,5 тис.грн.).

Також Законом України від 17.09.2015р. № 704-VIII “Про внесення змін до Закону України “Про державний бюджет України на 2015 рік” на соціально-економічний розвиток району було виділено **4,0 млн. грн.** Кошти було використано на:

- будівництво модульних котелень на альтернативних видах палива в ЗОШ с.Красносілка та Шляхова,
- здійснено вибірковий капітальний ремонт доріг по вул..Набережна в с.Баланівка та по вул..Світанковій в с.Джулинка,
- в м.Бершадь здійснено капітальний ремонт тротуару по вул..Леніна.

Загальна сума коштів, що додатково надійшла в район становить **11млн. 78 тис.грн.** Поряд із державними коштами освоєно майже **2,0 млн. грн.** з місцевих бюджетів.

Проводилася робота по залученню прямих іноземних інвестицій в господарський комплекс району. Найбільш привабливими для іноземного інвестування в нашому районі залишаються переробна галузь та агропромисловий комплекс.

Станом на 31.12.2015р. обсяг прямих іноземних інвестицій склав 400,0 тис. дол. США, що в розрахунку на одну особу становить 6,7 дол. США.

Зросла зовнішньоекономічна активність суб'єктів господарювання району. Обсяги експорту товарів в минулому році зросли в 1,8 рази і склали майже 5,6 млн. дол. США. За рахунок заміщення імпортової продукції вітчизняною в 2,2 рази зменшився обсяг імпорту до 1,0 млн. дол. США. В цих умовах сальдо зовнішньої торгівлі позитивне і складає більше 4,5 млн. дол. США.

Господарюючі суб'єкти району здійснювали зовнішньоторговельні операції з іноземними партнерами із 18 країн світу.

БУДІВЕЛЬНА ГАЛУЗЬ

Будівельними організаціями району за договорами підряду виконано власними силами будівельно-монтажних робіт на суму 728,0 тис.грн., що в 2,1 рази менше до показника 2014 року.

Введено в експлуатацію 65 будинків вартістю майже 35,0 млн. грн. загальною площею більше 8,0 тис. м.кв., що в 2,3 рази більше до показника 2014 року, в тому числі житлова площа — 3,8 тис. м.кв. А також введено в експлуатацію 6 нежитлових об'єктів.

В звітному періоді газифіковано 24 будинки — загальна кількість абонентів, що користуються природнім газом становить 5085, в тому числі 5064 — населення. Загальна протяжність газових мереж становить більше 378,0 км.

НАДХОДЖЕННЯ ДО БЮДЖЕТУ

В 2015 році до загального фонду бюджету Бершадського району надійшло власних і закріплених доходів 74,7 млн. грн., що становить 126,8% до показників затверджених місцевими радами на звітний період з урахуванням внесених змін. Понад план залучено 15,8 млн. грн., в тому числі районним бюджетом 7,7 млн.грн., міським бюджетом 1,0 млн. грн., сільськими бюджетами 7,1 млн.грн.

Всі бюджети базового рівня, а також районний бюджет виконали план по власних і закріплених доходах .

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Протягом 2015 року енергоощадні заходи та технології впроваджувались на більшості підприємств, в житлово – комунальній галузі, бюджетній сфері.

В бюджетних закладах району, а це школи, садочки, заклади охорони здоров'я та культури, замінено 476 вікон та 47 дверей на енергозберігаючі. На дані заходи використано 1,5 млн. грн., в т.ч. 244,0 тис. грн. благодійної допомоги.

Проведено ремонт системи опалення із заміною газового котла на твердопаливний в М'якохідській АЗПСМ на суму майже 95 тис. грн. (районний бюджет - 80,0 тис.грн., спонсорські кошти - 15,7 тис.грн.).

В рамках виконання Державної цільової програми по впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на утеплення будинків, придбання негазових котлів, енергоефективного обладнання та матеріалів в минулому році Бершадськими відділеннями акціонерних товариств «Ощадбанк» та «Укргазбанк» надано жителям району 116 кредитів на впровадження енергозберігаючих заходів на суму більше 2,2 млн. грн.

РЕМОНТ ДОРІГ

На 2015 рік було передбачено видатки на ремонт та утримання доріг комунальної власності в населених пунктах в сумі майже 9,9 млн. грн., в тому числі на поточний ремонт 3,1 млн. грн. та 6,7 млн. грн. - на капітальний.

Обсяг використаних коштів склав 8,1 млн. грн., з них 2,2 млн. грн. - поточні видатки та 5,9 млн.грн. - капітальні.

Поточний ремонт доріг проведено в громадах – м. Бершадь – 16,8 тис.грн., Баланівка – 7,9 Війтівка – 378,0 , Голдашівка – 28,1, Дяківка - 87,8, Красносілка – 15,9 , Ліснице – 277,7 , Маньківка – 71,7 Михайлівка – 83,1 Осіївка – 111,7, Ставки – 27,0, Сумівка – 45,0 Флорино – 110,9, Чернятка – 16,9. Яланець – 278,8, В.Кириївка -28,1, Кидрасівка – 2,0 п'ятківка- 68,3, Серебря- 450,8, Тирлівка- 16,6, Шляхова- 86,0

Капітальний ремонт здійснювали в м.Бершадь 2 885,7 (в т.ч. на завершення вул.Миколаєнко 1860,0), селах Джулинка – 1457,1 та Яланець – 270,6, Баланівка – 1298,5.

Також проводилася робота по залученню коштів місцевих бюджетів та позабюджетних коштів на співфінансування ремонту доріг загального користування. В звітному році було залучено 1,1 млн. грн., в тому числі із сільських бюджетів 0,6 млн. грн. та 0,5 млн. грн. із сільськогосподарських підприємств.

БЛАГОУСТРІЙ

Проводилася робота по благоустрою населених пунктів. Впорядковувалися місця масового перебування та відпочинку людей, прилеглі території закладів освіти, медицини та культури, парки та сквери, кладовища, пам'ятники та братські могили.

Прибрано 455 тис.м.кв. дворових територій, 480 тис.м.кв. доріг, висаджено більше 48,0 тис. дерев та 1,5 тис. кущів.

Відремонтовано та приведено в належний стан 55 спортивних майданчиків.

Ліквідовано 54 стихійних сміттєзвалища. Очищено від сміття 26,5 км берегів річок, очищено та впорядковано 21 джерело.

В даних заходах прийняли участь майже 3,4 тис. чоловік.

Загальна сума витрачених коштів склала 2,2 млн. грн.

ЛІКВІДАЦІЯ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

5 вересня 2015 року на території Бершадського району сталась **надзвичайна ситуація** природного характеру зумовлена шквальним ураганним вітром при швидкості до 25 м/с, дощем та градом.

В результаті були пошкоджені об'єкти комунальної власності та соціальної інфраструктури (*заклади освіти, охорони здоров'я, культури*), об'єкти виробничого призначення, багатоквартирні та індивідуальні житлові будинки в м. Бершадь та дванадцяти сільських населених пунктах.

Поряд з цим були пошкоджені лінії електропередач, що зумовило знеструмлення населених пунктів, на дорогах утворилися завали із поламаних дерев.

Було створено оперативний штаб, невідкладно організовано роботи по ліквідації наслідків надзвичайної ситуації із залученням сторонніх організацій та механізмів.

На ліквідацію наслідків було використано кошти в сумі 3,0 млн. 62 тис. грн. в тому числі: з обласного резервного фонду – 700 тис. грн., з районного резервного фонду – 450,1 тис. грн., з міського та сільських бюджетів — 960,0 тис. грн. та з інших джерел фінансування 950,0 тис.грн.

РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Діяльність суб'єктів **малого бізнесу** відіграє важливу роль в економіці району, а питома вага в надходженнях до бюджетів щорічно зростає. В 2015 році суб'єктами малого підприємництва до місцевого бюджету сплачено 33,5 млн. грн., що становить 39,6% від загальної суми надходжень. Довідково, в 2014 році частка становила 29,4% або зростання становить 10,2 відсоткових пункти.

Суб'єктами малого підприємництва, які працювали за спрощеною системою оподаткування (єдиний податок) сплачено до місцевого бюджету 8,2 млн.грн., що на 41,0% більше у порівнянні з 2014 роком.

На сьогодні в районі діє 2740 суб'єктів малого бізнесу, в тому числі: 2443 фізичні особи – приватні підприємці та 297 юридичних осіб. Чисельність працюючих складає 1817 чоловік.

Для забезпечення сприятливих умов для громадян та суб'єктів господарювання створений та працює Центр надання адміністративних послуг. За звітний період в центрі надано 6396 адміністративних послуг. Загальна кількість послуг, що надавалися, становить 41.

Найбільше послуг надано працівниками відділу держгеокадастру – 5813, реєстраторами фізичних та юридичних осіб – 479, управлінням праці та соціального захисту населення – 56, Службою у справах дітей – 27, сектором молоді і спорту – 7, адміністратором ЦНАП – 7, управлінням ветеринарної медицини – 3, санстанцією – 4.

Терміни опрацювання заяв та видачі документів дозвільного характеру суб'єктам господарювання здійснюються згідно регламентних норм.

За консультаціями до всіх учасників центру надання адміністративних послуг звернулось більше тисячі громадян.

ПОКАЗНИКИ РІВНЯ ЖИТТЯ

Розмір середньомісячної заробітної плати в районі в минулому році склав 2756 грн., що на 14,2% більше показника 2014 року та в 2 рази перевищує законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати.

Станом на 1 січня 2016 року заборгованість із виплати заробітної плати працівникам підприємств, установ та організацій району відсутня.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

На надання пільг на житлово-комунальні послуги, придбання твердого палива та скрапленого газу, послуги зв'язку та компенсацію за

пільгове перевезення пасажирів з державного бюджету профінансовано майже 6,5 млн. грн.

Профінансовано із Державного бюджету на соціальні виплати 60,4 млн. грн., із них 34,9 млн. грн. на виплату державної допомоги сім'ям з дітьми; 14,4 млн. грн. - на виплату державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям; 10,3 млн. грн. - на виплату державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям - інвалідам; 0,9 млн. грн. - на виплату тимчасової державної допомоги дітям.

ЖИТЛОВІ СУБСИДІЇ

Житлові субсидії залишаються суттєвою підтримкою багатьох родин.

В 2015 році за субсидіями звернулося 16,6 тис. сімей, із них майже 15,0 тис. сімей призначено, що в 4,6 рази більше 2014 року. Загальний обсяг нарахованих коштів склав 23,8 млн. грн., що в 11 раз більше 2014 року. Профінансовано з державного бюджету 12,5 млн. грн. Заборгованість становить 11,5 млн.грн., в тому числі майже 2,0 млн.грн. - на тверде паливо і скраплений газ та 9,6 млн. грн — за житлово-комунальні послуги.

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Середній розмір пенсії зріс на 109 грн. і склав 1350,0 грн. Майже 20 тисяч пенсіонерів отримали 316,2 млн. грн., що на 6,8 млн. грн. більше до попереднього року. Пенсії виплачуються своєчасно і в повному розмірі.

До бюджету Пенсійного фонду надійшло власних коштів 2,3 млн. грн., що в 1,7 рази більше плану та в 3,9 рази більше надходжень 2014 року. Дотації отримано майже 328,0 млн.грн., що складає 100,0% до плану.

Заборгованість по сплаті платежів до Пенсійного фонду в 2015 році в порівнянні із 2014 роком зменшилась на 9,4% і складає майже 1,8 млн.грн.

ПІДТРИМКА МОБІЛІЗОВАНИХ ОСІБ

Для підтримки збройних сил та мобілізованих осіб жителями району, волонтерами, керівниками та працівниками підприємств, установ та організацій, територіальними громадами зібрано десятки

тонн продуктів харчування, ліки, одяг, та інші необхідні речі, які перенаправлені в східні райони країни та на передову волонтерами, громадськими організаціями та небайдужими громадянами.

А також, слід додати, плетіння маскувальних сіток, шкільні благодійні ярмарки, паливо для волонтерів і громадських організацій, які доставляють допомогу на передову, ремонт транспорту, матеріальна допомога військовому комісаріату, надання транспортних засобів підприємствами району для потреб збройних сил України та інші.

Робота в даному напрямку продовжується.

ДОПОМОГА УЧАСНИКАМ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

На особливому контролі знаходяться питання щодо соціального супроводу, організації реабілітації, надання пільг **учасникам антитерористичної операції, у тому числі демобілізованим.**

По району мобілізовано - **420** осіб, демобілізовано – **154** особи.

Мають статус учасника бойових дій – **204** особи, поранених – **16** осіб та **3** загиблих.

Фахівцями із соціальної роботи відвідано 138 сімей мобілізованих та 45 сімей демобілізованих учасників антитерористичної операції. Складено «соціальні паспорти» із зазначенням потреб та проблем, до вирішення яких залучаються відповідні служби.

В 2015 році забезпечено санаторно-курортними путівками 23 учасника бойових дій та одного інваліда війни із числа безпосередніх учасників антитерористичної операції.

З метою матеріальної підтримки учасників антитерористичної операції, мобілізованих та демобілізованих осіб Рішенням 39 сесії районної ради 6 скликання від 03 липня 2015 року затверджено відповідну Програму на 2015-2016 роки.

Протягом 2015 року надано матеріальної допомоги, згідно вищевказаної програми, 234 військовослужбовцям на загальну суму 136,0 тис. грн. (*сім'ям загиблих - 6,0 тис. грн., пораненим - 19,5 тис. грн.*)

До відділу геокадастру звернулося 192 учасники АТО, яким було погоджено викопіювання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства та садівництва, Головним управлінням

надано 148 дозволів на відведення земельних ділянок, з яких 30 уже передано у власність.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 року № 105 проведено виплату роботодавцям компенсації у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період в сумі 2 млн. 564 тис. грн..

140 учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей виписано наряди на дрова паливні по пільговій ціні.

НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ

Проводиться робота щодо надання допомоги особам, які **переміщуються** з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції. Станом на 1 січня 2016 року на обліку в управлінні праці перебуває 348 вимушених переселенців.

Відповідними службами здійснюється інспектування та супровід даних сімей, вживаються відповідні заходи щодо забезпечення належних умов проживання, надання соціальних послуг та допомог.

Згідно чинного законодавства даній категорії осіб для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг у 2015 році призначено та виплачено 211 сім'ям допомогу на загальну суму 16,4 млн. грн.

РИНОК ПРАЦІ

Ситуація на районному ринку праці в 2015 році характеризувалася збільшенням чисельності громадян, що звернулись за сприянням у працевлаштуванні.

Загальна чисельність незайнятих громадян, які перебували на обліку в районній службі зайнятості за звітний період збільшилась на 304 чол. проти 2014 року і становить 3054 чол.

Кількість вакансій станом на 1 січня збільшилась з 7 до 11 або в 1,6 рази.

Відповідно, на 1 вакантне місце претендували 101 чоловік (132чол.).

За сприяння служби зайнятості працевлаштовано - 908 незайнятих

громадян (2014 рік – 1087), рівень працевлаштування становить – 29,7%.

З метою підвищення конкурентоспроможності та розширення можливостей подальшого працевлаштування 196 безробітних пройшли профнавчання, профорієнтаційні послуги отримали 2690 осіб, у громадських та інших роботах тимчасового характеру взяло участь 293 чоловіки .

СПОЖИВЧИЙ РИНОК

В роздрібній мережі реалізовано товарів на суму майже 103,0 млн. грн., що на 20,5% менше в порівнянні із 2014 роком. У розрахунку на одну особу реалізовано товарів на 1710 грн.

У структурі товарообороту роздрібної торгівлі частка продажу непродовольчих товарів становила 63%, а продовольчих — 37%.

Нефінансових послуг надано на суму 36,6 млн. грн., що на 14,0% більше 2014 року, у тому числі населенню – 17,7 млн. грн., що в 1,5 рази більше відповідного періоду минулого року.

Відповідно до програми в 2015 році забезпечувалась реалізація пріоритетів розвитку в гуманітарній сфері.

В галузі освіти значна увага приділялась створенню умов доступності освіти для дітей дошкільного віку. Завдяки скоординованим діям органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та відділу освіти охоплення дітей всіма формами дошкільної освіти віком від 3 до 6 років становить 93% по району.

Проводилася робота по поліпшенню умов навчання учнів в закладах освіти через покращення матеріально-технічної бази. Зокрема, проведено якісні поточні ремонти, здійснювалися енергозберігаючі заходи, придбавалися електроплити, комп'ютерна техніка, пральні машини, холодильники, меблі тощо.

В сфері культури та туризму діяльність була спрямована на вирішення першочергових завдань із забезпечення належного функціонування та розвитку культурно – дозвільної інфраструктури, збереження і використання пам'яток культурної спадщини, розширення інформаційних функцій бібліотек, сприяння творчості аматорів народного мистецтва.

Завдяки раціональному використанню коштів на зміцнення матеріально – технічної бази витрачено більше 4,0 млн. грн.

Проведено ремонти у 25 закладах культури на суму 3,6 млн. грн.

На придбання технічного оснащення, звукопідсилювальної, аудіовізуальної техніки, сценічних костюмів, комп'ютерного обладнання **використано майже 0,5 млн. грн.**

В галузі охорони здоров'я пріоритетними були покращення медичного забезпечення жінок та дітей, зниженню малюкової та перинатальної смертності, контроль за поширенням захворюваності на ВІЛ/СНІД, гепатит, туберкульоз та інші соціально обумовлені хвороби, забезпечення епідемічного благополуччя та проведення комплексних профілактичних заходів.

Проведена певна робота по стабілізації та покращенню стану **фізкультурно – спортивної та масово – оздоровчої роботи.** В 2 ДЮСШ займається 545 учнів, які відвідують секції з греко-римської боротьби, футболу, веслування на байдарках і каное, легкої атлетики, стрільби стендової.

Протягом року в районі проведено цілий ряд спортивно-масових заходів з різних видів спорту із залученням різноманітних категорій учасників. Також спортсмени району брали участь в обласних, загальнодержавних та міжнародних змаганнях.

На особливому рахунку була робота з **дітьми**, дітьми – сиротами, дітьми позбавленими батьківського піклування та тими, що проживають у складних життєвих обставинах.

Проводилася спланована та скоординована робота щодо розвитку сімейних форм виховання, робота з пошуку кандидатів в прийомні батьки та батьки-вихователі. В районі в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу виховуються 27 дітей.

З метою забезпечення та поліпшення житлових умов за звітний період поставлено на квартирний облік 8 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На даний час потребують житла 71 дитина.

Відділ економічного розвитку